
Pieńkowskiego Stefana

Dzielnice: Mokotów

Osiedla: Służew

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1972

Opis

Są dwie postaci o tym imieniu.

Stefan Pieńkowski (1883-1953) - twórca warszawskiej szkoły fizyki doświadczalnej. Pochodził z podłęczyckiego Młynowa, jednak już jako nastolatek zamieszkał w stolicy, gdzie też ukończył szkołę średnią. Studiował na Wydziale Matematyczno-Fizycznym uniwersytetu w Liège, po czym został tam asystentem a po obronie pracy doktorskiej w 1911 roku przeniósł się ze swoimi badaniami do Heidelbergu, gdzie spędził okres I wojny światowej. Jego badania koncentrowały się głównie wokół zjawiska fotoluminescencji a także wszelakich zastosowań promieniowania rentgenowskiego. Do Polski powrócił na przełomie 1918 i 1919 roku, by - uzyskawszy tytuł profesora - objąć Katedrę Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Warszawskiego. Dwa lata później przy ul. Hożej 69 otworzył Zakład Fizyki Doświadczalnej (sam zamieszkał w niewielkim mieszkaniu wydzielonym przy tej instytucji). Zajął się wówczas pracą nad widmem promieniowań, aktywnie włączając się do polskich prac przy promieniotwórczości. Opublikował kilkadziesiąt rozpraw naukowych, głównie w języku francuskim. Do momentu wybuchu II wojny światowej trzykrotnie pełnił obowiązki rektora UW (1925-26, 1933-34 oraz 1935-36), podczas okupacji był rektorem podziemnego UW, po wojnie piastował ten urząd w latach 1945-47. Nie dopuszczając do aneksji niemieckiej swojej placówki stworzył tam działający przez cztery lata Zakład Pomiarów Fizycznych, kierował też Działem Nauk i Szkół Wyższych Delegatury Rządu na Kraj. Po wojnie stwierdzono u niego białaczkę. Zmuszony do rezygnacji z części obowiązków zajął się redagowaniem czasopisma "Postępy fizyki" i organizacją Polskiej Akademii Nauk. Został honorowym dyrektorem Instytutu Fizyki tej organizacji, jednak nie przeprowadził tam ani jednego badania. Zmarł w Warszawie.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, Aleja Zasłużonych, 31 grób od strony zachodniej (medalion - Jadwiga Horodyska).

Stefan Kazimierz Pieńkowski (1885-1940) - profesor neurologii i psychiatrii. Był rodowitym warszawiakiem, absolwentem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i asystentem tamtejszej Kliniki Neurologiczno-Psychiatrycznej. Ogłosił szereg prac z tego zakresu a także m.in. "Organizacja nauczania w Polsce medycyny społecznej w ogóle, ze szczególnym uwzględnieniem nauczania medycyny społeczno-ubezpieczeniowej". Walczył podczas kampanii

wrześniowej 1939 roku. Po dostaniu się do niewoli sowieckiej został wraz z innymi przedstawicielami polskiej inteligencji wywieziony do Katynia i tam zamordowany.

Ciekawostki

Stan obecny:

Bloki osiedla Służew Fort. Powstały w poł. lat 70 XX w. wg proj. Tadeusza Mrówczyńskiego.

Data nadania nazwy: 1972.12.20
